

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Promulgarea legii asupra Concordatului preventiv. — Din nevoile burselor noastre. — Creditul agricol. — Județul Brașov din punct de vedere economic. — Cassa de Păstrare, Săliște. — Statuti înțelepte. — Situația. — *Cronică:* Cursuri de vară cooperatiste. Procesul soc. U. E. G. cu Statul român. Indicele de scumpete pe luna Iunie 1929. — Cursul Valorilor la București.

Promulgarea legii asupra Concordatului preventiv.

Prin înaltul decret din 10 Iulie 1929, — No. 2240 a fost promulgată prin Monitorul Oficial No. 149 bis. legea referitoare la concordatul preventiv.

Această lege, precum s'a spus și în expunerea de motive cu care proiectul pregătit de Ministerul Justiției a fost prezentat Corpurilor legiuitoare, formează o parte întregitoare a Codului comercial unificat pentru întreaga țară, ce se intenționează a se pune în discuție cât mai curând.

Afară de aceasta parte a Codului comercial, trebuie să considerăm de norme definitive și dispozițiunile pentru regularea societăților cooperatiste, care vor intra în acest cod unificat.

Legea pentru concordatul preventiv, are menirea de-a ocroti pe comerciantul ajuns fără vină, în urma unor conjuncturi nenorocoase într-o situațiune, care îl amenință cu prăbușire, — are însă și chemarea de-a păzi interesele creditorilor, de pagube ce-ar putea urma din nenorocirea comerciantului, întrucât de cu vreme cu toată energia, dar și cu toată precauțiunea și fără întârziere, nu s'ar lua măsurile pentru salvarea maximului de avere amenințată de-a fi nimicită.

Societățile comerciale în timpul din urmă, în urma unor încercări făcute pe terenul industrial profesional, precum și de exploatare de păduri și alte bunuri, în unele cazuri a ajuns la o imobilizare a capitalurilor lor proprii, precum și a celor străine luate în administrare. Prin urmare din dificultățile financiare ce-au urmat, nu pot eși, întrucât nu primesc dela creditori o păsuire, care să le facă posibilă o acțiune de reculegere și timp deajuns, pentru a delătura greutățile de imobilizare a capitalurilor.

Principala piedecă pentru societățile comerciale ajunse în situațiunea de mai sus, a fost până în prezent împrejurarea, că înțelegerea făcută în privința unei păsuiri, cu majoritatea preponderantă a creditorilor, era zădărnicească prin atitudinea unor singuratici creditori, care sfătuiți de un duh răvnitor a beneficia de jertfa majorității, sub scutul unor dispozițiuni de drept, care și au în anumite împrejurări rostul lor, să forțeze pentru sine un tratament special, care în detrimentul celor mulți, să-i ajute de-a stoarce din masa averii tuturor creditorilor, favoruri imediate și integrale pentru sine.

Acestor stări de lucruri pune capăt, legea promulgată mai sus amintită, și începând cu punerea ei în aplicare, se delătura cu desăvârșire o piedecă până în timpul de față de neînving din calea acțiunii de refacere a comerțului, fie el exercitat de firme individuale, fie de societate.

Sabia ce atârna într'un fir de păr deasupra celor strâmtorași, a căzut fără de-a fi atins în mod mortal, pe cei ce-i amenința.

Să sperăm că institutele noastre bancare, care au ajuns în strâmtoare prin întreprinderile lor comerciale și industriale, găsind deoparte înțelegere la creditori pentru un aranjament prielnic tuturora, iar de altă parte având binevoitorul ajutor al tuturor factorilor, cari sunt în stare de-a ușura desnodământul în restimpul acordat de lege, vor ajunge la reculegerea dorită, care să facă cu puțință satisfacerea deplină a justelor pretensiuni ale creditorilor.

p. d.

Din nevoile burselor noastre.

Ultimele declarațiuni ale dlui Ministru de Comerț, ne arată, că noua lege a burselor va fi depusă și trecută, încă în actuala sesiune parlamentară.

Intr'un număr trecut m'am năzuit a arăta rolul important ce-l joacă remizierii în activitatea târgului nostru, cerând ca noua lege să cuprindă astfel de dispozițiuni, cari să le asigure posibilitatea de mișcare, ce le-a atribuit lor practica din decursul anilor.

Altă chestiune foarte importantă, ce trebuie pusă la punct foarte precis în noua lege este cota oficială. După vechea lege întocmirea cotei oficiale cade în sarcina „Sindicului bursei“, în colaborare cu delegatul comitetului bursei și a unui mijlocitor oficial desemnat de comitet, după normele stabilite pentru întocmirea ei, conform rezultatului vânzărilor și cumpărărilor efectuate în localul bursei.

După practică, cota oficială cuprinde numai cursurile înregistrate în decursul bursei oficiale, de către funcționarul comitetului bursei, delegat în corbeii spre acest scop. Aceste cursuri reprezintă operațiunile încheiate în târgul oficial, în corbeii, prin strigare, între mijlocitorii oficiali.

Sunt foarte multe cazurile, când facerea acestor cursuri, din diferite cauze, nu pot fi urmărite la timp de cei interesați fiind făcute însă prin strigare, în conformitate cu practica și deci în cea mai mare regulă, înregistrarea lor nu poate întâmpina nici o dificultate. Cu toate acestea ele nu reprezintă situația fidelă a cursurilor reale de pe piață și de multeori provoacă nedumeriri în șirul clienților bursei.

Dar prin aplicarea cu cea mai mare strictețe a practicii de mai sus, rămân zilnic foarte multe încheieri neînregistrate.

Din cauza acestor neajunsuri cota oficială pe lângă cursurile false, ce le publică câteodată, mai este și incompletă și deci nu își poate

îndeplini cu succes rolul, ce-l are de a informa exact publicul despre mișcarea reală a târgului de efecte.

A treia chestiune ce interesează direct târgul (negocierea) este lichidarea operațiunilor. Forma actuală de lichidare, nu a prea făcut în trecut fală bursei noastre.

Lichidările operațiunilor prin birourile agenților de schimb au contra lor o mulțime de argumente. Dealtfel practica lucrurilor a dovedit, că acest fel de lichidare în anumite împrejurări provoacă încercături. Deasemeni nici cassa comună de lichidare a mijlocitorilor oficiali, care zilele trecute și-a reluat activitatea, nu s'a prea dovedit, ca un instrument excelent.

Din cauza aceasta noua lege din precauțiune — nu-i bine să se lege de nici o formă precisă de lichidare, ci să lase la aprecierea completă a comitetului, să introducă modul cel mai potrivit de lichidare. Aceasta cu deosebire pentru eventualele schimbări, ce practica viitorului le va cere.

Problema cea mai mare însă, ce se pune pe tapet în legătură cu reorganizarea burselor este situația bursei de mărfuri. — Cum bursa oficială de mărfuri este restrânsă strict la licitații și înregistrări de contracte în mare parte cu substrat șmecheresc — negoțul de cereale, petrol, lemne etc., care își are cerințele lui de funcționare, pulsează pe străzi și în cafenele. Astfel cerealiștii se adună la cafeneaua „Bulevard“, petroliștii mai mult la „Elysée“, etc.

Localurile acestea reprezintă în anumite părți ale zilei adevărate burse de mărfuri, unde se adună regulat pe lângă samsari și mijlocitori, și negustori cu reputație și avere și chiar și reprezentanții marilor firme comerciale pentru a-și face afacerile.

Anomalia aceasta — care dealtfel îngreuiază și mersul normal al afacerilor de mărfuri cotate la bursă — trebuie să ia capăt. Reorganizarea burselor de valori nu are nici un rost să se facă fără a reorganiza și bursele de mărfuri, cari după cum am arătat mai sus au cadre foarte serioase, însă funcționând în mod sălbatic și rușinos.

A rupe bursele de mărfuri de cele de valori este o lovitură grea pentru piața noastră de efecte, care și așa tânjește din cauza lipsei de clientelă serioasă și cu pricepere și din cauza începutului de viață bursieră în care ne sbatem noi.

Întâlnirea zilnică a tuturor bursierilor de profesie, mai departe a tuturor negustorilor și capitaliștilor din București sub un acoperiș, cu săli de negociere deosebite, ar fi un lucru foarte util, care ar promova enorm atât interesele bursei de valori, cât și a celeia de mărfuri.

Ș.

Creditul agricol.

Proiectul de lege privitor la Creditul agricol a fost întocmit și trimis de Guvern Consiliului legislativ.

Proiectul cuprinde 91 de articole și are două capitole. Prima parte se ocupă de societățile civile de credit funciar rural, societăți care sunt menținute și în actualul proiect cu drepturile câștigate prin legea din anul 1923.

Tot în prima parte sunt amănunte despre constituirea, funcționarea, operațiile, capitalul și a tuturor celorlalte privilegii, cu privire la constituirea lor, încheierea împrumuturilor și realizarea creanțelor.

Partea a doua se ocupă de societățile de credit agricol în special la care la parte și Statul.

Deocamdată se va începe cu un capital de 500 milioane Lei — jumătate subscris de Stat, iar cealaltă jumătate de particularii din țară și străinătate. Se dă dreptul de a emite obligațiuni pe piețele New-Yorkului, Parisului, Berlinului și Londrei în valoare de 5 miliarde Lei, de zece ori capitalul.

Operațiunile vor fi de împrumut ipotecar pe termene scurte, mijlocii și lungi. Cu această ocazie s'a permis și ipotecarea terenurilor cedate prin legile de improprietărire.

Institutul de credit agricol va fi condus de un guvernator numit de guvern, precum și de un Consiliu de administrație.

Operațiile se vor face prin specialiști cari vor cerceta titlurile debitorilor și vor evalua terenurile oferite spre ipotecare.

Societățile, cari până în prezent au avut dreptul de a emite obligațiuni, vor continua și mai departe să facă împrumuturi ipotecare — însă obligațiunile rămân exclusiv apanajul societăților de credit agricol în care este interesat și Statul.

S'a admis prin urmărire principiul centralizării dreptului de emisiune.

S'a modificat procedura urmăririi bunurilor ipotecate, simplificându-se. Deasemenea s'au redus termenele și s'au ușurat formalitățile pentru realizarea gajurilor.

S'a menținut luarea în posesie a bunului ipotecat în caz de neplată. S'au mai făcut în lege și câteva inovații și anume mobilizarea creanțelor ipotecare, desprinzându-se creanța ipotecară de persoana debitorului și dându-se astfel înscrisei posibilitatea de circulație prin simplă andosare. Datoria va fi legată cu alte cuvinte numai de imobil — nu și de persoana debitorului.

Legea Creditului agricol va fi depusă în parlament Miercuri sau cel mai târziu Joi. Noul Institut de credit va începe a funcționa în luna Octombrie, cel mai târziu.

Județul Brașov din punct de vedere economic.

Reproducem în cele următoare, dintr'un interesant articol publicat în „Economia Națională“ de dl Dr. N. G. D. Gologan, secretarul general al Camerei de comerț și industrie din Brașov, sub titlul „Județul Brașov din punct de vedere istoric, cultural, social și economic“, partea referitoare la viața economică în trecut și în prezent a județului amintit

lata ce serie dl Gologan :

Situat într'o regiune productivă județul Brașov este foarte prielnic și pentru cultura pământului și pentru economia vitelor.

Peste $\frac{3}{5}$ din terenul cultivabil revine cerealelor, 15.56% culturilor alimentare, 11.54% culturilor industriale, 9.51% fânățelor artificiale și 9.12% ogoarelor.

Mai mult decât $\frac{1}{2}$ din terenul necultivabil este acoperit cu păduri, urmând în ordine descrescândă cu 31.40% pășunile, cu 10.41% fânățele naturale, cu 4.01% clădirile, cu 0.38% grădinile cu pomi fructiferi, cu 0.31% prundișurile și cu 0.08% livezile.

Locul de frunte în producțiunea agricolă îl ocupă culturile alimentare, în primul rând cartofii cu o producție anuală de $1\frac{1}{2}$ milioane q.; iar în rândul al doilea, cu o recoltă de 627.249 q. în 1928 cerealele, dintre cari 50% revin orzului, 23.93% oxăsului, vreo 18% grâului și 6.54% porumbului. În cantități foarte reduse se cultivă și secara și meiul. Pe o scară întinsă se cultivă și sfecla trebuincioasă marelui fabricii de zahăr a județului, pe o întindere de 5700 ha. cu o producție anuală de 1 mil. q. În timpul din urmă s'a început și cultivarea rădăcinii de cicoare, din care se pregătește surogatul de cafea, precum și planta „menta piperita“, din care se extrage uleiul de mentă. O importanță de netăgăduit prezintă și legumăritul, cu care se îndeletnicesc afară de Sași și Români din Stupinile Brașovului. Nu de puțină însemnătate este și cultura florilor. Numai Codlea are 7 florării renumite.

Nici bogăția subsolului acestui județ nu este de desprețuit. Din minele de cărbuni „Concordia“ dela Dulcani se scot în fiecare an aproape 7000 vagoane cărbuni de platră. Mai amintim apoi și izvoarele minerale alcaline ale stațiunii balneare Zizin.

Și creșterea vitelor se practică în modul cel mai rațional.

Bogăția animală a acestui județ numără aproape 150.000 capete de vite, dintre cari 65.179 oi, 42.660 bovine (rasa Simenthal și Pintzgau aproape $\frac{4}{5}$), 25.269 porci și 11.420 cai.

În afară de cultura pământului și creșterea vitelor locuitorii acestui județ se ocupă în mod intensiv și cu comerțul și industria.

Centrul principal al acestor ramuri de activitate economică este Brașovul, care din vremuri uitate, a fost și este cel mai important centru comercial și industrial al Transilvaniei.

Situat între două lumi diferite, aceea a Răsăritului și a Apusului; în legătură prin cele cinci trecători ale Carpaților aproape una lângă alta,

cu Principatele Dunărene și prin acestea cu provinciile turcești, Bulgaria și Rumelia, prin Marea Neagră cu porturile îndepărtatului Levant și mai ales cu Smirna, — Brașovul, veche cetate de graniță, a fost din vremuri îndepărtate cel mai important centru economic, pe de o parte pentru importul în Ardeal al materiilor brute imbelșugate din Muntenia, Moldova și Turcia și trimiterea acelor materii brute mai departe spre Buda și Viena, iar de altă parte pentru exportul diverselor sale fabricate, sau al fabricatelor din Apusul european, precum și din sudul și răsăritul Ardealului în spre țările dunărene, spre Turcia și Orient, și în alte direcțiuni prin Timișoara în Țara Sârbească.

Datorită comerțului său înfloritor Brașovul, locul cel mare de schimb între Apus și Răsărit, ajunge în secolul al 14-lea cel mai de seamă centru comercial din Ungaria și țările dunărene și unul din importantele centre comerciale din Europa răsăriteană de atunci.

Pentru a dovedi aceste afirmațiuni e destul să amintim numai, că încă dela începutul celei de a doua jumătăți a secolului al 14-lea (la 1358) Brașovenii dobândesc dela Regii Ungariei dreptul de târg anual și dreptul de depozit în legăturile de afaceri comerciale cu Țările Dunării de Jos și sud-estul Europei pentru produsele Ardealului și ale Galiei.

„Cu Țările Românești relațiunile comerciale ale Brașovului în totdeauna foarte dese și strânse au o mare vechime. Ele încep în epoca de consolidare a Voievodatului, ajung la culme în secolul al 14-lea și al 15-lea și slăbesc în veacul al 16-lea, când vechei stăpâniri a Apusului i se substituie definitiv puternica împărăție turcească.“¹⁾ Pe lângă această mare activitate comercială Brașovul fu din cele mai vechi timpuri și un important centru comercial.

Cu câteva sute de ani înainte acest oraș posedă turnătorile lui de tunuri și numeroși lucrători specialiști, cari furnizau armele și armăturile pentru armatele regelui și ale voievozilor români încă pe timpul lui Ștefan cel Mare (1457—1504).

Alături de acești meseriași sași, cari prelucrau materiile prime în vederea aprovizionării altor piețe se dezvoltă în celelalte părți ale județului și în special în comunele din apropierea Brașovului o puternică industrie casnică, ale cărei începuturi trebuiesc căutate cu mult înainte de venirea sașilor în aceste ținuturi.

Acum opt sute de ani — la venirea Sașilor în Ardeal — Români din aceste părți ale țării și femeile lor pregăteau acele produse primitive pentru casă, economie, vânatoare și luptă ca: făină de meiu și grâu, pânză pentru rufe, diferite țesături și stofe de lână pentru îmbrăcăminte, piele pentru vânatoare.

Un rol mult mai covârșitor au jucat Români brașoveni pe târâmul comercial.

Nu mai de mult decât la începutul celei de a doua jumătăți a secolului al 19-lea — fără a merge prea departe în cercetarea trecutului — negustorii români brașoveni, dintre cari unii și

intemeietori ai unora din industriile mari de astăzi, ca de pildă fabrica de hârtie din Zărnești, dețineau aproape întregul import și export al Ardealului și peste $\frac{4}{5}$ din importul și exportul Brașovului.

Cu un secol mai înainte, adică la 1737 negoțul românesc din aceste părți se întindea până în țările ereditare împărătești în Saxonia, Silezia, Veneția și Constantinopol.

Decadența de mai târziu a acestui mare negoț românesc trebuie să o căutăm numai în sistemul politico-economic, inaugurat în Europa de puternica reacțiune absolutistă și centralizatoare austro-germană de după 1848—1849.

* * *

Din aceste vechi începuturi atât de promițătoare, grație poziției sale geografice și destoiniciei locuitorilor lui, județul Brașov a ajuns astăzi să poseadă o viață economică, ce întrece în intensitate pe aceea a celor mai de seamă județe din Transilvania.

Socotind după societățile anonime ale acestui județ (la finele anului 1927), în număr de 68, cu un capital de aproape un miliard Lei (907,478.930'36), dintre cari 42 întreprinderi industriale cu un capital de Lei 667,099.050'36, 22 bănci cu un capital de Lei 211,373.700 și 4 întreprinderi comerciale cu un capital de 29,006.180 Lei, județul Brașov deține nu mai puțin de 23'4% din forța economică a României, stând în fruntea județelor Bihor, Sibiu, Cluj și Timișoara.

Numărul comercianților și industriașilor mari și mici din întreg județul întrece cifra de 3000.

Singur Brașovul are peste 8000 de meseriași (8240), 98 industriași și 1115 comercianți.

O dovadă și mai convingătoare de importanța economică a acestui județ ne-o dă înșirarea felurilor sale ramuri de activitate industrială.

Dintre industriile ajunse la o mare dezvoltare și perfecționare județul Brașov se distinge prin:

1. *Industria textilă* cu o vechime din secolul al 14-lea, ale cărei produse rivalizând din toate punctele de vedere cu acelea ale Apusului, se exportă în mari cantități și în Orient (Egipt), Turcia și în Bulgaria;

2. *Industria metalurgică*, cuprinzând prelucrarea fierului și oțelului, laminatul și trasul metalelor, construcția de mașini, instalațiuni de mori sistematice și simple, instalațiuni de curățat, transportat și depozitat grâul (silozuri), unelte, turbine de apă, transmisiuni, piese forjate, piese de oțel, electric, piese de schimb, este una din cele mai însemnate din întreaga țară;

3. *Industria alimentară*, cuprinzând fabricațiunea zahărului, a berii, pastelor făinoase și morăritul;

4. *Industria chimică*, (hârtie, celuloză, acid sulfuric, îngrășăminte, chimice, oxigen, săpun, lumânări, cremă de ghetă ș. a.);

5. *Industria pielei*, cu începuturi datând din sfertul al treilea al veacului 15;

6. *Industria lemnului* (parchete și mobile);

7. *Industria ceramică*, fabricațiunea cimentului și teracotel.

De o importanță caracteristică pentru întreaga țară sunt cele două fabrici de unelte de

¹⁾ Dezi lucrarea mea „Cercetări privitoare la trecutul comerțului românesc din Brașov“, București 1929.

lemn din Codlea și în special fabrica pentru prepararea surogatului de cafea „Franck“ și aceea de zahăr din Bod, care produce uleiul de mentă.

Pentru a scoate la iveală importanța deosebită a acestor din urmă două întreprinderi industriale, trebuie să amintim, că cultura rădăcinii de cicoare verde, din care se prepară surogatul de cafea se cultivă în județul nostru pe o întindere de 5—600 jugăre, recoltându-se la jugăr 12—18.000 kgr. cicoare, care se plătește de către fabrică cu Lei 1'80 kgr.

Din cele 600 vagoane rădăcină de cicoare verde se obțin prin uscare cam 150 vagoane cicoare uscată, care servește ca materie primă fabricilor din Brașov și București, pentru prepararea surogatului de cafea necesar întregii țări.

Planta „Menta piperita“, din care se extrage esența uleiului de mentă se cultivă de către țărani români și sași pe o suprafață de cea 500 jugăre, recoltându-se la jugăr 10—15 mii kgr. Socotind 2'50 Lei per kgr. din această plantă ajungem la o rentabilitate de 25—37.000 Lei de jugăr, la care se mai adaugă deseul după destilarea esenței, care constituie un prețios îngrășământ agricol.

În 1927, primul an de experiență s'an obținut de această întreprindere 1000 kgr. ulei; în 1928 cultura plantei intensificându-se s'au extras 4607 kgr. în valoare de 6,477.000 Lei. Capacitatea de producție a fabricii este de 10—12.000 kgr. anual.¹⁾

Din toate acestea nu reiese, decât că industria județului Brașov tinde văzând cu ochii spre mare dezvoltare și perfecționare.

Dovadă mai sunt și: fabrica de avioane, fabrica de locomotive și vagoane, fabrica de cabluri de oțel, fabrica de cauciuc, fabrica de oxigen și aceea de tras și laminat metale, toate întreprinderi, cari au luat ființă numai în anii din urmă.

Alături de această industrie mare, mica industrie și meseriile încă prosperează în acest județ.

Numărul meseriașilor din întregul județ — cu excepția orașului Brașov — cifrat la 1456, dintre cari 498 Români, 497 Unguri și 451 Sași, restul Evrei și alții, sunt cea mai bună dovadă a acestei afirmări.

„Cassa de Păstrare“, Săliște.

Primum dela corespondentul nostru de ocazie din Săliște raportul de mai jos, referitor la hotărârile ultimei adunări generale extraordinare a acestei bănci:

„Cassa de Păstrare“ din Săliște, — precum s'a publicat și în „Revista Economică“ — prin organul său executiv, a convocat pentru ziua de 11 Iulie a. c. o adunare generală extraordinară, la care s'a pus în discuțiune situațiunea institutului, precum și măsurile ce trebuiesc inițiate pentru continuarea acțiunii de sanare.

¹⁾ Vezi Revista pt. toți, No. 9/1928 „O nouă ramură de industrie agricolă în România, cultura Mentei în Țara Bârsei“.

În adunarea generală s'a luat înainte de toate în deliberare, chestia învoirii făcute cu deponenții institutului, relativ la acordarea unui respiriu, pentru replătirea depunerilor și stabilirea unui etalon unitar mai redus a dobânzilor.

Din expunerea făcută la adunarea generală de către conducerea institutului se remarcă, că din totalitatea depunerilor la 30 Iulie a. c. de Lei 33,338.220 sunt blocate Lei 28,786.582 lipsind astfel învoirea deponenților cu suma de Lei 4,551.638.

Împrejurarea că o parte a depunerilor a rămas neblocată, a împiedecat acțiunea de sanare.

În vederea legii pentru concordatul preventiv, care îngăduiește ca minoritatea deponenților care se opun la învoire, să fie constrânsă prin sentință judecătorească, de-a recunoaște obligatoare voința majorității, — conducerea institutului a pregătit o propunere prin care a cerut adunării generale, să ratifice condițiunile concordatului propus creditorilor și acceptat de majoritate.

La adunarea generală au fost prezenți 38 de acționari, care a reprezentat capitalul societar, cerut pentru modificarea statutelor și cu unanimitatea voturilor, a ratificat concordatul oferit.

Prin această măsură, institutul este scutit pentru viitor de procese inutile și de cereri care conform dispozițiunilor legii intrată în vigoare, sunt suspendate.

Afară de această hotărâre de însemnătate, adunarea generală a îndrumat organele sale executive, ca să pună în lucrare întreg planul acceptat pentru refacerea institutului.

Preocuparea de căpetenie a conducerii institutului e: că după ce învoiala cu deponenții se poate considera acum de complet efectuată, trebuie să se iee măsuri pentru crearea de rezerve satisfăcătoare pentru garantarea depunerilor, care după expirarea păsuirii acordate, se vor elibera de sub blocare.

Numai dacă aceste rezerve speciale vor fi create și depozitate la mâna unei terțe persoane, se poate aștepta recâștigarea încrederii deponenților, pentruca operațiunile depunerilor să intre în cadre normale și deponenții să poată dispune liber de întrebuințarea capitalelor lor și să-și asigure dobânda ce se oferă în transacțiuni obișnuite de piață.

Avute aceste considerațiuni înaintea ochilor, adunarea generală a încredințat pe administratorii institutului, ca fără amânare să procedeze la crearea acestor rezerve speciale.

Spre acest scop se va pune imediat în curs, sportrea capitalului societar prin emitere de acțiuni de prioritate în valoare nominală de Lei 5,000.000, — prefacerea în valori lichide a bunu-

rilor mobile și imobile pe care institutul le posedă, — încasarea creanțelor vechi, care prin noiaune nu au trecut în creditele speciale, — și reținerea întregului venit net ce se va realiza din operațiunile bancare, făcute prin mijlocirea creditelor, puse la dispoziție de către „Banca Națională a României“.

Toate aceste rezerve speciale, până la recâștigarea încrederii publicului deponent, vor fi elocuate la mâna unui institut, respective al unui sindicat al institutelor grupate în jurul asociației „Solidaritatea“ ca depozite libere și nu vor fi folosite în operațiunile institutului.

Bazată pe aceste rezerve, „Cassa de Păstrare“ nădăjduiește, că cu intervențiunea asociației mai sus numite, va putea afla un institut mare, eventual se va putea forma un sindicat, care să garanteze replătirea treptată a depunerilor, respective mobilitatea și libera dispunere asupra lor, cu dobânzi corespunzătoare situației pieții de bani.

În urma acestor dispozițiuni, Consiliul de administrație este chemat a pune în lucrare întreg planul de refacere, pentru întărirea institutului și pentru asigurarea creditorilor lui. *Coresp.*

Sfaturi înțelepte. / Central

Ne face o plăcere să reproducem după „Revista Generală de Comerț și Contabilitate“ din București, părțile esențiale, din o cuvântare, adresată absolvenților școalelor sup. de comerț, din prilejul încheierii anului școlar din partea dlui N. N. Butculescu, administratorul Casei Regale și profesor al Academiei de comerț, București.

Cuvântarea, ce este drept, a fost ținută, acum aproape trei decenii. Indrumările și sfaturile înțelepte, ce se dau tineretului au rămas și rămân însă vecinic de actualitate. Ele ar putea fi și ar trebui repetate an de an tineretului și vor fi cetite cu bun folos și de seriile mai vechi de absolvenți a școalelor și academiilor noastre comerciale, în zilele de azi adeseori prea pretențioși și grăbiți a ajunge în situații înalte.

Dl Butculescu începe prețioasele sale sfaturi cu constatarea faptului, că după terminarea studiilor, partea preponderantă a absolvenților, va căuta să se plaseze în viața practică: în afaceri, bănci, comerț, administrații publice și private. Pe socoteala proprie nu se va stabili poate nici unul dela început. Este deci inevitabil, ca cu toții să-și înceapă cariera sub *ordinea altuia, a unui șef.*

Și continuă:

Când un șef ia un impiegat în afacerile — birourile — sale, fie absolvent al Școlii Comerciale sau a alteia, el, șeful, dorește totdeauna să

aibă un *impiegat simplu, supus, muncitor și doritor de a se instrui* în continuu și de a deveni astfel necesar întreprinderii unde s'a angajat.

Dacă șeful dă peste un tânăr *pedant, lăudăros sau gata să discute în tot momentul ordinele, cei i se dau și să susțină idei deosebite, de ceace i se comandă să facă, se înțelege dela sine că acel tânăr nu va reuși de loc în cariera începută și nici șeful său nu-i va arăta cea mai mică încurajare.* Vă recomand dar foarte mult să nu cădeți în această urâtă situație.

Niciodată nu-i va sta rău unui absolvent al școlii comerciale să se prezinte chiar sub un exces de modestie și de supunere.

Nimeni nu tăgăduiește că absolvenții școlilor comerciale au învățat și cunosc multe lucruri. Aceste cunoștințe ale lor *trebuesc întrebuințate încetul cu încetul, adică treptat cu înaintarea în grad a fiecăruia;* altfel făcând, ar fi o piedică la avansarea lor în loc de o înlesnire. *Trebuie dar să vă feriți de a critica cele ce vedeți în jurul Dv.; să vă feriți de a vă arăta a tot știutori și deștepți mai ales la începutul carierei Dv.* Asemenea trebuie să vă feriți de a vă arăta *superiori colegilor Dv. din afaceri* — cari vor fi poate mai puțin instruiți teoreticește, dar cari vor poseda cunoștințe practice superioare începătorilor. *Nu reușește nimeni să-și croiască un drum bun în afaceri prin pretențiuni exagerate și prin ambițiunea de a da lecțiuni colegilor sau superiorilor săi.* Aceasta ar fi desigur un mijloc rău ales pentru un începător, care trebuie să fie tare prudent și așa de dibaciu, încât să nu-și facă inamicii în viață.

Oricât de bun elev va fi fost cineva și oricât de instruit ar fi, nimeni nu trebuie să uite, că *omul cât trăește învață* — căci în fiecare zi omul capătă o învățătură nouă. — În orele de libertate nu trebuie, din când în când, uitare cărțile de studiu, mai ales acelea pentru care ați avut o aplicațiune și o atracțiune deosebită în școală.

Conferințe științifice și mai ales conferințe relative la specialitatea Dv. economică și comercială, ori de câte ori se vor ține unde-va, să nu uitați a fi acolo și Dv. Lectura publicațiilor științifice de tot felul iarăși este de mare folos omului în viață.

Orice ocaziune s'ar prezenta pentru a vorbi o limbă străină să nu o scăpați, asemenea și de a citi lucrări în limbi străine.

Asemenea nu trebuesc uitate cele trei calități esențiale, cari trebuie să distingă ori unde pe absolventul școlii comerciale: *onestitatea, discrețiunea și activitatea.* Știți bine că fără calitatea de a fi onest, omul nu poate trăi în Societate. Și în afaceri mai ales, unde *tentațiunile* sunt mari, unde banul e ochiul dracului și unde adesea-ori

ocaziunile se prezintă pentruca omul să fie tentat să facă o faptă rea, tăria de caracter trebuie totdeauna păstrată.

În privința *discreșiunii* nu mai este nevoie să spun multe. Nu doar că în casa unui comerciant, bancher, etc., se petrec *lucruri criminale*, însă niciodată nu trebuie să se afle de către streini modul și condițiunile sub cari lucrează fiecare casă. În fine prin muncă și numai prin ea și perseverență se poate ajunge *la cele mai înalte trepte sociale și la averile cele mai frumoase*. Munca trebuie să fie și ea întotdeauna cu folos și sistematic împărțită, să nu începi 5—6 lucruri deodată care trebuie terminate. O recomandatie specială ce ași avea să vă fac ar fi aceea ca niciodată să nu vă încredeți în memoria Dv. Totdeauna când aveți câte un ordin de executat sau vreo dispozițiune de luat, să *notați* imediat, căci altfel memoria ne înșală adeseori și însărcinări de o importanță deosebită dacă nu se execută la timp pentrucă s'au uitat, ne pot aduce cele mai mari neplăceri. *Calculule* niciodată nu trebuie făcute mintal, ci cu condeiul și totdeauna făcute de 2 ori sau făcându-le probă spre a fi sigur de ele. — Amintesc anecdota: Rotschild când a vrut să angajeze un funcționar, a întrebat 5—6 inși cât face 1+1 și numai pe acela l-a luat care a pus condeiul.

În afaceri asemenea trebuie totdeauna o *prezență de spirit* deosebită la tot ce face facem, o *egalitate sau uniformitate* în dispozițiunile noastre, *nervii mai ales și dispozițiunile rele trebuie sălăpânite cu cea mai mare îngrijire*. Asemenea ne trebuie o oarecare *doză de răbdare* în relațiunile noastre cu orice persoană și mai ales să avem un interes deosebit pentru toate afacerile casei, unde *servim ca impiegați, considerând aceste interese ca ale noastre proprii*. Se recomandă totdeauna calm, răbdare, perseverență.

Punându-și la inimă și urmând sfaturile înțelepte de mai sus, izvorite din o adâncă cunoaștere a vieții, fiecare absolvent a școalelor și academiilor noastre comerciale își va putea realiza aspirațiunile și-și va putea eluipa în viață situația, la cari îl îndreptătesc cunoștințele, aptitudinile și hărnicia.

Situația.

Cu toată vâlmășala și fricțiunile politice din săptămâna trecută nimic nou, deosebit, nu se remarcă. Știm tot mai precis că suntem enorm înglobați în datorii și că nu avem de loc mijloace de a le aranja. Ar fi o minune ca noule impozite cu cari Dl. Ministru Popovici este silit de împrejurări să îngreueze pe contribuabili, să poată lecui răul.

Din cauza aceasta și bursa este complet lăncezită și lipsită de voință.

În săptămâna trecută cu toate că cursurile nu au înregistrat scăderi mai importante ele totuși sau măcinat ușor, din cauză lipsei de transacțiuni.

Iei colea s'au mai arătat unele cumpărături izolate în: Banca Națională, Reșița, și Creditul Minier.

Piața rentelor calmă, prețurile pe loc.

La „Devize“ în ultima săptămână Banca Națională a trebuit să provadă piața. Cererile au fost însă de mică importanță.

*

Cel mai important eveniment al săptămânei este dispozițiunea Dlui Ministru Ion Mihalache cu privire la adunarea stocului de sămânțe selecționate de grâu, necesare pentru însemnările din toamnă.

Prima de încurajare ce se dă vânzătorilor de grâu select, timpul potrivit în care s'au dat dispozițiunile necesare și modul cum s'a organizat executarea acestor lucrări, dau cea mai mare speranță, că îmbunătățirea și intensificarea producțiunii agricole a intrat în faza realizării practice și nu numai teoretice după-cum se obișnuia la noi.

București.

Remizier.

CRONICĂ.

Cursuri de vară cooperatiste. Ministerul Muncii organizează, an de an, cursuri de vară pentru perfecționarea cooperativilor în cele tehnice și înmulțirea cunoștințelor necesare chemării lor.

În a. c. aceste cursuri se țin în Sibiu și au fost inaugurate la 15 crt. la parte la cursuri 60 de cooperativi din Ardeal, Muntenia, Banat și Oltenia, cari sunt adăpostiți în Seminarul Andreian, unde se țin și cursurile.

La inaugurare a luat parte și l. P. S. S. Metropolitul Nicolae al Ardealului, cu P. S. S. Vasile Rășinăreanu, Ministrul muncii dl Dr. I. Răducanu, inițiatorul acestor cursuri la noi în țară; reprezentanți ai autorităților civile și militare, a „Asociațiunii“, a băncilor, Camerei de comerț și numărâși intelectuali, cari poartă interes cooperatist.

A participat și un oaspe distins din străinătate, dl Fauquet, șeful departamentului cooperatist dela Biroul internațional al muncii din Geneva, în călătorie de studiu la noi în țară și care a fost foarte mulțumit de cele constatate și experiate la noi în ce privește mișcarea cooperativă.

Din partea Ofic. Naj. al Cooperatistei române au participat dnti Gr. Mladenatz, secretar gen., Tr. Bulandra, dir. gen., T. C. Ionescu-Pascani, subdir. gen., V. Niculescu, director; inspector gen. Luca Paul, O. Enescu; insp. Mina Grădinar și alții, cari țin și cursurile.

S'a relevat cu această ocazie, că mișcarea coop. din regat s'a inspirat de aici din Ardeal și anume din Sibiu, prima bancă populară românească fiind înființată la Reșinari la 1870 de

Disarion Roman, inițiatorul și primul director a băncii „Albina“, Sibiu. Propagandă intensă a dezvoltat pe vremuri pentru cooperative Reuniunea română de agricultură, Sibiu.

Cursurile în 2 săptămâni.

*

Procesul soc. U. E. G. cu Statul român, care a făcut atâta vâlvă și a dus și la arestarea dlui Ing. C. Motaș, admin. soc. „Sonametan“, a fost soluționat de Tribunalul de arbitraj româno-ungar — în favorul soc. U. E. G.

Societatea amintită a cerut în proces desființarea măsurilor de lichidare luate în contra ei — ca avere inamică — și restituirea patrimonialului ei în seama administrațiunii întreprinderii.

Pentru Statul român prezenta acest proces un interes deosebit, fiindcă el este, în proporție covârșitoare proprietarul soc. „Sonametan“ („Soc. națională de gaz metan“), iar aceasta prin cumpărări, a achiziționat aproape toate acțiunile acționarilor maghiari dela U. E. G.

Tribunalul mixt, compus din dnii Cederkranz fost ministru în Suedia, ca prezident, Lazar Munteanu, consil. la Curtea de casație și Szekecz D., magistrat ungar, a dat câștig de cauză soc. U. E. G., motivând că rău s'a aplicat, asupra averii în litigiu, regimul lichidărilor, prevăzut în tratatul dela Versailles, aplicabil numai averilor germane. În cazul prezent este normativ și aplicabil tratatul dela Trianon, care nu admite lichidarea averilor ungare. În consecință a dispus desființarea sevestrului și restituirea averii către proprietarii ei, adică soc. „Sonametan“ în termen de două luni.

*

Indicele de scumpete pe Iunie 1929 arată, că în această lună s'au scumpit: *alimentele* de 61'89 ori, *îmbrăcămintea* de 70'80 ori și *diversele* de 36'86 ori — față de August 1916.

Media prețurilor tuturor mărfurilor este de 56'51 ori mai mare 1929, decât în August 1916.

Față de media prețurilor pe Maiu 1929 urcarea este neînsemnată de tot.

Cursul Valorilor la București la 18 Iulie 1929.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	70—80
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scris Rurale	5	50—50 ¹ / ₄
Scris Urb. București	5	49 ³ / ₄ —50
Scris Urb. Iași	5	49—49 ¹ / ₄
Comuna București	4	50—60
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	50—60
Imprumutul Național 1916	5	64—64 ¹ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	57 ¹ / ₂ —57 ³ / ₄
Imprumutul Refacerii 1920	5	57 ¹ / ₂ —58
Renta împrumutării	5	51 ¹ / ₂ —51 ³ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	80—90
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	50—60

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	10250—10300
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1115—1125

	Val. nom.	Cursul
Românească	500	900—910
„ pui	500	825—830
De Scont ex. cup.	500	340—345
Comerc. Română	500	970—980
Credit Român ex. cup.	500	980—990
Generală	500	670—675
Vilicola	500	320—330
Comerț Craiova opt.	500	850—860
Com. Ital. și Rom.	500	740—750
Albina Sibiu ex. cup.	500	1025—1050
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	80—100

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	6400—6500
Națională	500	1075—1100
Generală	500	2350—2400
Agricola ex. cup.	500	1100—1150
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1300—1310
Astra Română	500	2200—2220
Speranța opt.	500	1150—1200
Speranța pui	500	625—650
Petrol Blok	500	280—290
Petrol Rom. opt.	500	550—560
Petrolul Rom. (pui)	500	200—225
I. R. D. P. opt.	500	320—325
Concordia	250	1100—1120
Creditul Minier opt.	500	625—630

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	680—685
C. Tramv. Buc.	500	950—960
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	350—355
Creditul Technic purt.	500	460—470
Creditul Technic nom.	500	430—440
Letea opt. ex. cup.	500	680—690
Clădirea Românească	500	590—600
Mica	500	550—560
Carpatina	500	900—950
Credit Industrial ex. cup.	1000	800—810

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167·75—168·—
Sterline	815—817·—
Lirete	8·85—8·90
Cor. cehe	5·03—5·06
Franci francezi	6·68—6·71
Franci belgieni	4·65—4·70
Franci elvețieni	32 ¹ / ₂ —32·70
Mărci germane	40·35—40·55
Zloți	18·90—18·95
Șilingi austr.	23·90—24·05
Pengő	29·50—29·65
Dinari	2·97—3·—
Leva	1·21—1·23
Drachme	2·22—2·25
Lire otomane	82·50—83·50
Napoleon	650—655·—